

ODPOWIEDZIALNA ŚRODOWISKOWO PRODUKCJA REKLAMOWA

Katalog zrównoważonych praktyk
rekomendowany przez Stowarzyszenie Producentów Reklamowych 2024 r.

5R Rethink / Przemyśl
Refuse / Zrezygnuj
Reduce / Zredukuj
Reuse / Wykorzystaj ponownie
Recycle / Odzyskuj

Czym jest odpowiedzialna środowiskowo produkcja reklamowa?

To optymalizowanie całego procesu produkcji filmowej od pomysłu do emisji w taki sposób, aby na każdym jego etapie i we wszystkich aspektach uwzględniać dbałość o klimat i środowisko.

WSTĘP

Nowe podejście

Idea zrównoważonego rozwoju nie jest już tylko modą. Staje się standardem działania dla wszystkich sektorów rynku. Jego celem jest ograniczenie negatywnego wpływu działalności człowieka na klimat i środowisko.

Nowe rozwiązania

Dziś posiadamy już narzędzia, które pozwalają nam mierzyć, jaki wpływ na środowisko mają nasze działania (tzw. ślad środowiskowy). Ta wiedza pozwala nam zmieniać nasze podejście do produkcji reklamowej. Pozwala proponować i propagować lepsze, bardziej zrównoważone rozwiązania produkcyjne. Branża filmów reklamowych na całym świecie zmienia się, produkując w coraz większym stopniu w sposób zapewniający ochronę zasobów Ziemi i ograniczenie emisji gazów cieplarnianych.

SPR chce promować takie zmiany w naszej branży w Polsce.

Nowe standardy

Prezentowane w tym przewodniku standardy produkcji reklamowej mają być inspiracją i drogowskazem dla **tych producentów i domów produkcyjnych**, którzy chcą zmniejszać negatywny wpływ swoich projektów na środowisko i mieć pozytywny wkład w zrównoważony rozwój naszej branży.

Motywowanie

Jako **Stowarzyszenie Producentów Reklamowych** chcemy motywować do zmiany i proponować przyjazne środowiskowo kierunki myślenia i rozwiązania. Nowe podejście - budowanie zrozumienia oraz motywacji do podejmowania działań w kierunku bardziej zrównoważonej produkcji reklamowej - to główny cel tej publikacji.

Promowanie

Jako **Stowarzyszenie** wierzymy, że nasza branża może zminimalizować swój negatywny wpływ na środowisko poprzez promowanie, zarówno w filmach reklamowych jak i na planach zdjęciowych, zrównoważonych praktyk, unikanie szkodliwych dla środowiska stereotypów oraz inspirowanie do innowacji.

Inspiracja

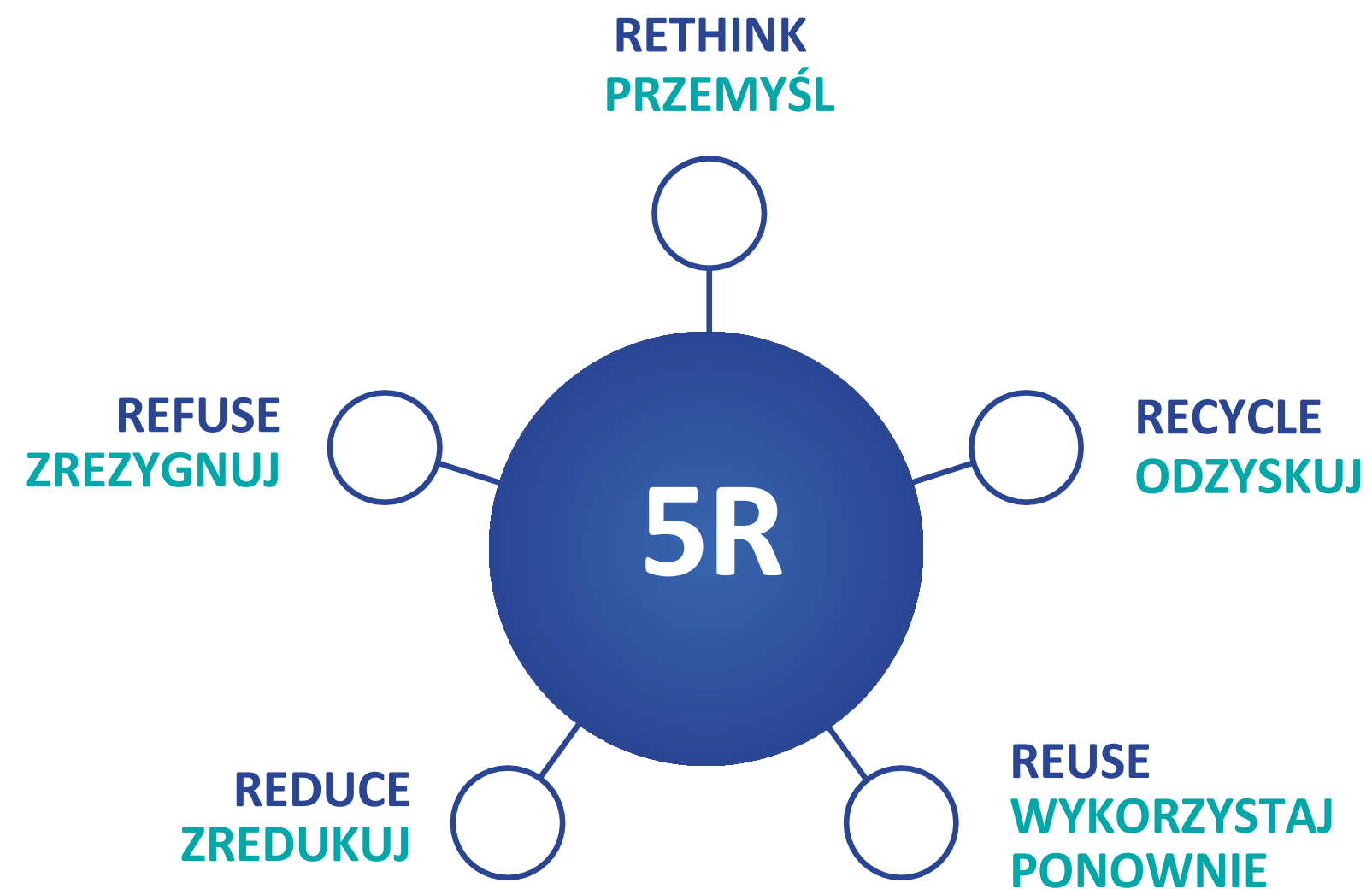
Katalog zrównoważonych praktyk został opracowany w oparciu o projekty Stowarzyszenia Niemieckich Producentów Filmów Reklamowych **Werbefilmproduzenten** oraz „Zielony Przewodnik Dla Branży Audiowizualnej” **Krajowej Izby Produkcji Audiowizualnej**.

Partnerstwo

Zachęcamy wszystkie **firmy zajmujące się produkcją reklamową** do korzystania z katalogu **SPR**, testowania proponowanych w nim rozwiązań oraz do dzielenia się wnioskami z wprowadzanych w swoich firmach i na planach zdjęciowych zmian pod adresem info@sprfilm.pl. Rozpocznijmy wspólnie środowiskową rewolucję w Polsce!

OD CZEGO ZACZAĆ?

Kilka refleksji w duchu zasad 5R

RETHINK PRZEMYŚL

Jak mój scenariusz i działania produkcyjne wpływają na środowisko?

Ta zasada to **myślenie** o wpływie naszych działań na klimat i środowisko we wszystkich obszarach produkcji i na każdym jej etapie.

W miarę możliwości stosujemy ją już podczas tworzenia scenariuszy i podejmowania kreatywnych decyzji. Ważne jest bowiem nie tylko to, w **jaki sposób produkujemy**, ale też **przekaz, z którym zwracamy się do widza**.

Zrównoważona produkcja zaczyna się już od wyważonego środowiskowo pomysłu na kampanię oraz *storytellingu*. Wszędzie tam, gdzie możemy, budujemy świadomość, proponujemy przyjazne środowiskowo rozwiązania.

Zachęcamy do dialogu z klientem, do wychwytywania niesprzyjających środowisku form narracji i metod pracy oraz wspólnego szukania zrównoważonych alternatyw.

REFUSE ZREZYGNUJ

Czy naprawdę tego potrzebuję?
Czy istnieje bardziej zrównoważona
alternatywa?

Ta zasada mówi o **rezygnacji** lub **unikaniu** nadmiaru, np. materiałów, odpadów, kilometrów, lotów samolotowych, wszelkich rozwiązań i działań, które mają negatywny wpływ na środowisko i klimat.

Realizacja zdjęć w kraju lub przy wykorzystaniu CG/VFX pozwala uniknąć czynnika o najwyższej emisyjności gazów cieplarnianych, czyli podróży lotniczych.

Znaczące oszczędności zasobów i energii (a jednocześnie czasu i pieniędzy) oraz minimalizowanie śladu środowiskowego gwarantują również: mniejsza liczba lokacji, rezygnacja ze zdjęć w miejscach wrażliwych ekologicznie, użycie materiałów stockowych i archiwalnych, rezygnacja z materiałów szkodliwych i jednorazowego użytku, unikanie scen z efektami SFX i sztucznym śniegiem, minimalizowanie oświetlania dalszych planów, sięganie po alternatywne rozwiązania kreatywne.

REDUCE ZREDUKUJ

Jakie działania i materiały mogą ograniczyć?

Ta zasada polega na **ograniczeniu** podróży, środków transportu, energii i materiałów, minimalnego zużycia zasobów Ziemi oraz ograniczenia ilości odpadów. Im mniej zużywamy, tym lepiej dla naszego środowiska i klimatu. A ograniczając zużycie, zmniejszamy tym samym koszty produkcji.

Zachęcamy do poszukiwania przyjaznych dla środowiska rozwiązań w obszarze podróży i zakwaterowania. Przemieszczanie obsady, ekipy i klientów na duże odległości generuje znaczący ślad węglowy, który możemy minimalizować, sięgając np. po lokalną obsadę i lokalne zasoby, organizując spotkania online czy też transport zbiorczy w czasie zdjęć.

Dzięki korzystaniu z energooszczędnych technologii i niskoemisyjnych urządzeń, poprzez dobre planowanie i organizację produkcji unikamy nadmiernego zużycia zasobów, takich jak energia, woda, papier, materiały budowlane i eksploatacyjne.

Korzystanie z rozwiązań cyfrowych oznacza oszczędność papieru i tuszu do drukarek. Produkty jednorazowe, takie jak butelki na napoje, sztucce i talerze, możemy zastąpić naczyniami wielokrotnego użytku. Stosowanie przyjaznych dla środowiska materiałów budowlanych pozwoli nam zmniejszyć ilość odpadów, zwłaszcza tych niebezpiecznych dla środowiska.

Zaplanowanie odpowiednich rozwiązań w cateringu pozwoli uniknąć marnotrawstwa oraz pracy i energii związanej z utylizacją lub dalszą dystrybucją nadmiaru żywności.

REUSE WYKORZYSTAJ PONOWNIE

**Czy i jak mogę to wykorzystać
jeszcze raz, żeby się nie zmarnowało?**

Ta zasada sprowadza się do **ograniczenia kupowania**. Promuje wynajmowanie przedmiotów oraz ponowne wykorzystywanie rzeczy już zakupionych lub wytworzonych na potrzeby poprzednich produkcji. Wielokrotne wykorzystywanie materiałów i produktów pozwala zmniejszyć ilość odpadów i chronić zasoby. Takie podejście szczególnie sprawdza się w pionie scenografii, kostiumów oraz charakteryzacji. Tu dobrym przykładem jest korzystanie z jednokolorowych T-shirtów (basic) czy sięganie po uniwersalne rekwizyty i elementy scenografii w kolejnych produkcjach.

Do tej zasady warto się odwołać podczas tworzenia każdej nowej koncepcji kreatywnej, np. zakładając w nowym scenariuszu wykorzystanie nagranych już wcześniej materiałów (z poprzednich kampanii).

Warto też zwrócić uwagę na ilość jedzenia na planie i zadbać o to, żeby się nie marnowało. Nadmiarowe posiłki możemy przewozić do miejskich lodówek foodsharingowych lub przekazywać organizacjom, które z kolei prześlą je potrzebującym.

RECYCLE ODZYSKUJ

**Co robić, jeśli nie mogę
zrezygnować z użycia
jednorazowego produktu?**

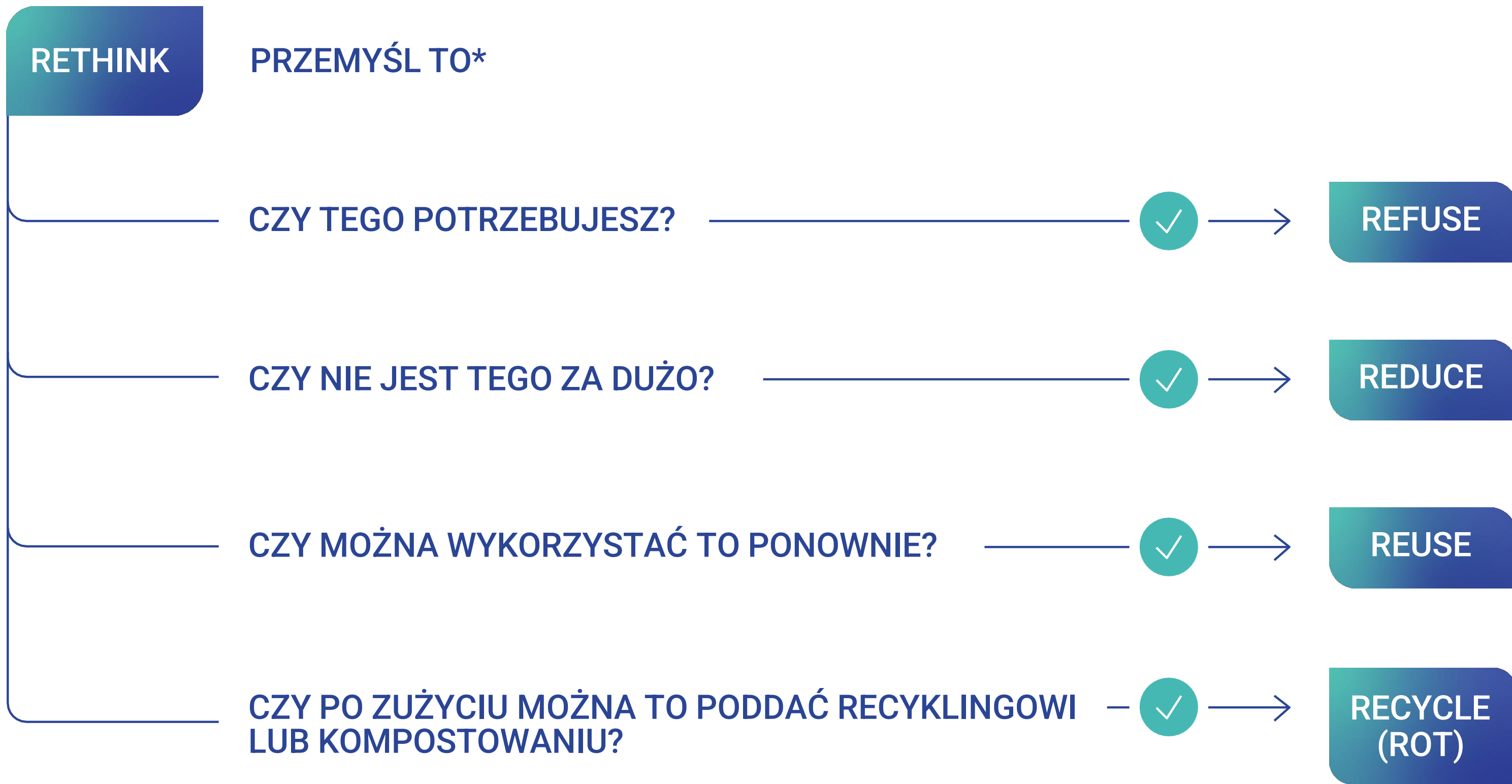

W tę zasadę wpisuje się konsekwentne i prawidłowe przestrzeganie **segregacji odpadów** i unikanie marnotrawienia surowców. Ważnym pierwszym krokiem w każdej produkcji jest rozważenie, w jaki sposób i gdzie każdy zakupiony przedmiot może zostać wykorzystany po zakończeniu zdjęć lub czy jest naprawdę potrzebny. Wszystkim decyzjom zakupowym powinien przyświecać jeden cel: **unikanie marnotrawstwa**.

Gdy potrzebne są nowe materiały, warto sięgnąć po te pochodzące z recyklingu lub przyjazne dla środowiska, zwłaszcza jeśli chodzi o papier, rekwizyty, elementy scenografii i stylizacji.

Recykling materiałów takich jak papier, karton, plastik, drewno i metal, pozwala ograniczyć ilość odpadów. Nowe produkty zakupione do produkcji mogą być zrobione na przykład z aluminium i tworzyw sztucznych, takich, które są bardziej trwałe i mogą posłużyć dłużej lub są łatwo segregowalne i odzyskiwalne.

Ponowne wykorzystanie dysków twardych czy umożliwienie recyklingu np. poprzez zbieranie wkładów atramentowych czy tonerów do drukarek, odpadów elektrycznych i sprzętu, w tym uszkodzonych dysków twardych i przekazywanie ich do odpowiednich organizacji/miejsc, przyczyni się do ochrony środowiska.

* *Przemyśl środowiskowe konsekwencje swoich decyzji na każdym ich etapie. To jest proces ciągły.*

Katalog zrównoważonych praktyk dla wszystkich pionów produkcyjnych

1. Wskazówki ogólne	13
2. Energia	18
3. Transport i zakwaterowanie	20
4. Catering	24
5. Materiały	28
6. Odpady	34
7. Kompensacja środowiskowa	37
8. Kalkulatory śladu węglowego	38
9. Certyfikacje oraz organizacje promujące zrównoważoną produkcję reklamową	39

1. Wskazówki ogólne

1.1 Ustalenie wspólnych celów

Żeby iść do celu, najpierw warto ten cel określić. Na etapie pre-produkcji, we współpracy z agencją i klientem, warto rozpocząć rozmowy o tym, jakie zrównoważone środki możemy podjąć indywidualnie i kolektywnie, żeby projekt był bardziej przyjazny dla środowiska.

Prezentowane w katalogu wskazówki oferują wiele pomysłów i konkretnych rozwiązań możliwych do wdrożenia podczas przygotowania scenariuszy, zdjęć i post-produkcji.

Warto jest jasno zdefiniować cele, pisemnie je podsumować i potwierdzić wspólnie z każdą ze stron decyzyjnych, biorących udział w projekcie.

1.2 Eko-konsultant

Czy dom produkcyjny musi mieć certyfikowanego eko-konsultanta, żeby zapewnić powodzenie zrównoważonego przedsięwzięcia? Zatrudnienie takiej osoby jest warte rozważenia, ale skutecznym rozwiązaniem będzie też przeszkolenie osoby wewnątrz własnej firmy.

Osoba biegła w zalecanych standardach będzie proaktywna w ich wprowadzaniu, przestrzeganiu i ulepszaniu na wszystkich etapach produkcji oraz w wyszukiwaniu odpowiednich kontaktów i dostawców usług, kierujących się zasadami zrównoważonej produkcji.

Zapewni też doradztwo podczas wdrażania działań, a na zakończenie projektu przygotuje podsumowanie wprowadzonych rozwiązań.

Można rozważyć wspomaganie takiej osoby przez stosowanie kalkulatora śladu węglowego.*

*Sprawdź na końcu dokumentu polecane dla branży kalkulatory - strona 38

1.3 Komunikacja

Przyjazne podejście produkcji reklamowej do środowiska i klimatu to przedsięwzięcie obszerne, wymagające i długofalowe.

Jego powodzenie zależy od wielu czynników, wśród których najważniejsze jest zaangażowanie wszystkich uczestników procesu, od agencji kreatywnych i klienta, poprzez domy produkcyjne, ekipy filmowe, obsadę, domy post-produkcyjne i studia dźwiękowe.

Aby zaszczerpić nowy sposób myślenia i osiągnąć trwałą zmianę, każdy uczestnik powinien być odpowiednio zmotywowany.

Pomoże w tym jasna komunikacja do wszystkich członków zespołu. Powinna być ona integralnym elementem każdej produkcji. "Krok po kroku" - to właściwe podejście, w którym liczy się każda osoba i każdy sukces.

1.4 Odprawa

Wdrożenie procesu odpowiedzialnej produkcji zaczyna się od określenia jasnego celu wyrażonego przez klienta i agencję, z którymi współpracujemy od samego początku.

Członkowie obsady i ekipy powinni być informowani na wczesnym etapie o szczegółach naszego planu. Oprócz jasnego, oficjalnego komunikatu, warto umieszczać we wszystkich udostępnianych dokumentach informacje lub odnośniki do szczegółowych zasad tego procesu.

Ponieważ sukces we wprowadzaniu zrównoważonych praktyk możemy osiągnąć jedynie poprzez zmianę naszego sposobu myślenia i nawyków konsumpcyjnych, należy również uwzględnić obawy, jakie ma każdy uczestnik projektu w zakresie zrównoważonej produkcji i zapewnić takiej osobie właściwą edukację na temat zasad zrównoważonego rozwoju.

Jeśli producent decyduje się na zaangażowanie w projekt eko-konsultanta, warto pamiętać o odpowiednim jego/jej przedstawieniu całemu zespołowi na wczesnym etapie prac.

1.5 Planowanie

Zasady zrównoważonej produkcji reklamowej nie są jeszcze wystarczająco rozpowszechnione.

Dlatego zachęcamy do precyzyjnego zaplanowania wszystkich etapów i zabezpieczenia czasu oraz zasobów umożliwiających wdrożenie zrównoważonych praktyk.

W tym celu warto stworzyć harmonogram i uwzględnić w nim prace związane z przygotowaniem do zdjęć w nowym standardzie. Pamiętajmy, że sam projekt - pomysł i wpisane w niego wartości - również powinien odzwierciedlać zrównoważone podejście.

1.6 Informacja zwrotna dla zespołu

Ważnym sposobem uznania wysiłku włożonego przez cały zespół w realizację zrównoważonych celów jest przekazywanie informacji zwrotnej na temat tego, co się udało wspólnie osiągnąć. Taką rolę można powierzyć osobie oddelegowanej do wdrażania nowych praktyk.

Komunikowanie się z każdą osobą na planie i informowanie jej o wdrażanych rozwiązaniach, osiągniętych sukcesach i pozytywnym wpływie, jaki ma każde indywidualne działanie, jest ważnym elementem komunikacji ogólnej. Utrwała to także długotrwałą zmianę w podejściu do produkcji.

1.7 Raport (podsumowanie)

Na końcowym etapie realizacji projektu zalecane jest podsumowanie planowanych i wdrożonych środków.

Można w tym celu wykorzystać dane z kalkulatora śladu węglowego, a jeszcze lepiej przygotować porównawcze zestawienie, które pokaże różnice w poziomie wpływu na środowisko i klimat standardowego procesu produkcji oraz procesu uwzględniającego zrównoważone rozwiązania.

Szczegółowy raport z przedsięwzięcia może dotyczyć poszczególnych, konkretnych działań i ich wpływu na środowisko.

1.8 Przejrzysty PR

Jeżeli klient lub agencja zdecydują się na publikację raportów o wspólnych sukcesach osiągniętych w trakcie zrównoważonej produkcji, warto zadbać o wszystkie szczegóły i starać się przekazać informację w bardzo klarowny, przejrzysty sposób.

Fakty i liczby należy wyjaśnić i poprzeć dowodami, m.in. w celu eliminacji ryzyka „greenwashingu”.

2. Energia

Kluczowym zasobem, z którego korzystamy w produkcji reklamowej na wszystkich jej etapach i w większości działań, jest energia.

Docelowo energia, którą wykorzystujemy powinna być czysta, czyli pochodzić ze źródeł odnawialnych (OZE) lub niskoemisyjnych.

W Polsce dopiero wchodzimy na drogę transformacji energetycznej, ale w miarę możliwości należy poszukiwać sprzętów, obiektów czy hal zdjęciowych, w których nie ma potrzeby korzystania z dodatkowych urządzeń spalinowych (np. agregatów), a które docelowo oferują energię z OZE.

2.1 Wskazówki ogólne

Odejście od paliw kopalnych i przejście na energię odnawialną to ważny krok na drodze do stania się firmą zrównoważoną środowiskowo. Lecz zanim takie rozwiązanie będzie dostępne i powszechne w Polsce, jest wiele praktyk możliwych do zastosowania już dziś.

W hali zdjęciowej lub na lokacji warto rozejrzeć się za możliwością pozyskania energii z sieci elektrycznej. W porównaniu z wykorzystaniem agregatu dieslowego znacznie zmniejsza to emisję gazów cieplarnianych. Wyeliminowanie użycia agregatu ogranicza również emisję cząstek sadzy i zapobiega zanieczyszczeniu hałasem.

Pamiętajmy również o prostych rozwiązaniach, które mamy “pod ręką” - o gaszeniu świateł i wyłączaniu z kontaktów urządzeń elektrycznych, o stosowaniu energooszczędnych żarówek i sprzętów, o rozważaniu opcji wypożyczenia przed zakupem, czy o właściwej utylizacji elektronicznych urządzeń wytwarzających energię jak baterie, czy akumulatory.

2.2 Agregaty

Jest wiele wspaniałych lokacji, w których dostęp do sieci elektrycznej jest utrudniony. Jeśli właśnie na takiej wylądowaliśmy, co możemy zrobić? W koncepcji zrównoważonej produkcji agregaty z zasady nie powinny być używane.

W polskich realiach zawsze warto sprawdzić dostępność i zasadność zastosowania agregatów ładowanych energią elektryczną lub hybrydowych (z energią np. z paneli fotowoltaicznych).

Jeśli dostępny jest jedynie agregat dieslowy, najlepszy będzie ten, który spełnia najnowsze wymagania dot. norm emisji spalin (obecnie unijną normą emisji spalin jest EURO 6), a co najmniej taki z zaawansowanym filtrem cząstek stałych.

2.3 Energooszczędne lampy

W miarę możliwości należy unikać żarówek i reflektorów halogenowych, a na zdjęcia w studio i na lokacjach wynajmować bardziej energooszczędne lampy, takie jak lampy LED. Jeśli to tylko możliwe, zalecamy unikanie lamp żarowych oraz wylądowczych.

3. Transport i zakwaterowanie

Podróże i transport są największym źródłem emisji CO₂ w produkcji. Odpowiadają średnio za 65% wszystkich emisji gazów cieplarnianych (źródło: AdGreen 2022).

Oznacza to, że najwięcej uwagi powinniśmy poświęcić właśnie temu obszarowi i przyjąć holistyczne podejście do produkcji od samego początku. Decyzje kreatywne mają znaczący wpływ na późniejsze rozwiązania dotyczące podróży i logistyki produkcji, dlatego warto zastanowić się nad nimi już na etapie pracy nad scenariuszem.

3.1 Zdjęcia w Polsce

Decyzja o kręceniu w kraju - a najlepiej zlokalizowaniu zdjęć w jednym regionie - jest jednym z najbardziej sprzyjających ochronie środowiska i klimatu rozwiązań. Oczywiście lokacje egzotyczne lub pogodowo sprzyjające są przy niektórych produkcjach nie do uniknięcia, ale zawsze pamiętajmy, że zrównoważona produkcja zaczyna się od ograniczania dalekich podróży.

Międzynarodowe produkcje generują większą liczbę podróży dla klienta, agencji, pionu produkcyjnego i obsady, a tym samym większą emisję CO₂. Należy o tym pamiętać już na etapie planów przygotowywanych przez agencję i klienta. Dobrym rozwiązaniem jest ograniczenie liczby osób obecnych na planie do koniecznego minimum, a dla pozostałych zainteresowanych stworzenie możliwości uczestniczenia w zdjęciach online.

3.2 Przeloty

Warto unikać lotów na rzecz podróży pociągiem. Dotyczy to wszystkich osób zaangażowanych w produkcję, również tych, którzy podróżują w ramach budżetów poza produkcyjnych (np. Agencja, Klient).

3.3 Korzystanie z pojazdów o obniżonej emisji CO₂

Pojazdy elektryczne, hybrydowe i zasilane gazem ziemnym zmniejszają emisję gazów cieplarnianych, tlenków azotu i cząstek sadzy, a zatem lepiej sprawdzają się w koncepcji zrównoważonej produkcji od pojazdów napędzanych olejem napędowym i benzyną. Dotyczy to samochodów osobowych, minibusów, vanów i ciężarówek wynajmowanych na dłużej niż pół dnia podczas produkcji (bez wynajmu krótkoterminowego).

Warto pamiętać, że hybrydy typu plug-in są rozwiązaniem bardziej zrównoważonym, gdy są używane na krótkich trasach i mogą być ładowane. Kiedy dystans wymusza używanie silnika spalinowego, dodatkowa masa baterii powoduje zwiększone zużycie paliwa.

Wszystkie używane pojazdy z silnikiem diesla powinny spełniać normę emisji spalin EURO6.

3.4 Krótkoterminowy car sharing

Ze współdzielenia samochodów warto korzystać, gdy produkcja jest zlokalizowana w kilku miastach, a transport potrzebny jest tylko na krótkich dystansach.

Zachęcamy do upewnienia się, że pojazdy wynajmowane krótkoterminowo są zasilane elektrycznie.

3.5 Taxi

Jeśli przejazd taksówką jest nieunikniony (to mało ekologiczne rozwiązanie), korzystajmy z pojazdów niskoemisyjnych.

3.6 Lokalny transport publiczny, rowery, wspólne przejazdy

W drodze na plan zdjęciowy w mieście ekipa i obsada w miarę możliwości mogą korzystać z transportu publicznego lub rowerów czy hulajnóg.

Jeśli nasz zespół jest bardzo liczny, warto aby jak największa liczba osób korzystała z w/w środków komunikacji. Jeśli do danej lokalizacji trudno jest dotrzeć komunikacją publiczną, można zorganizować współdzielony transport dla jak największej liczby osób.

3.7 Hotele i apartamenty ze zrównoważoną polityką

Hotele i apartamenty, które zwracają uwagę na zużycie zasobów i energii są coraz częściej spotykane w dużych miastach, a czasem również w mniejszych i mogą różnić się między sobą w zakresie swojej polityki prośrodowiskowej.

Poza wymianą ręczników na życzenie i segregacją odpadów, hotele lub apartamenty mogą też korzystać z energii elektrycznej w 100% ze źródeł odnawialnych, oświetlenia LED, serwować żywność ekologiczną i regionalną oraz eliminować zużycie produktów jednorazowych.

Na dłuższe pobyty warto rozważyć wybór apartamentu czy domu, gdzie goście mogą sami kontrolować zużycie mediów (energia, woda, światło, ogrzewanie).

4. Catering

Środowiskowe skutki decyzji dotyczących wyboru cateringu, który serwujemy na planie, często nie są brane pod uwagę. Nie zastanawiamy się, jakim kosztem nasze jedzenie zostało wytworzone i przygotowane.

Dlatego zachęcamy do wyboru ekologicznych, sezonowych produktów lokalnych, wyhodowanych bez użycia pestycydów, a także oszacowanie właściwej liczby i wielkości posiłków, aby nie marnować żywności.

4.1 Produkty regionalne

Niezależnie od tego, czy korzystamy z barobusów czy cateringu dowożonego, warto zwrócić uwagę na menu i pochodzenie produktów, które zamawiamy u dostawcy.

Zachęcamy do korzystania z jak największej ilości podstawowych produktów spożywczych (owoce, warzywa, jajka, mleko, mięso, sery, itp.) od lokalnych rolników – wyeliminujemy wtedy udział dalekiego transportu tych produktów w śladzie węglowym naszej produkcji.

4.2 Produkty ekologiczne

W miarę możliwości żywność powinna pochodzić z lokalnych upraw ekologicznych. Gospodarstwa ekologiczne dbają o ochronę gleby, swoje bezpośrednie otoczenie i zbiorniki wodne. Warto też zwracać uwagę, czy produkty posiadają uznane certyfikaty ekologicznej produkcji, np. symbol euroliscia, certyfikat Rainforest Alliance czy Fairtrade.

4.3 Konsultacje z ekipą

Jedzenie i nawyki żywieniowe są zawsze kwestią emocjonalną. Dlatego warto z wyprzedzeniem poinformować ekipę o ustaleniach dotyczących cateringu i wyjaśnić przewagę ekologicznego żywienia.

Osoby przeszkolone w zakresie zrównoważonej produkcji mogą przygotować zestaw informacji i zobrazować wpływ wyboru określonych posiłków na środowisko. Dobrym krokiem w kierunku wprowadzania zmian w jadłospisie jest przeprowadzenie ankiety na temat nawyków żywieniowych wśród członków ekipy.

4.4 Posiłki roślinne

O ile to możliwe, posiłki na planie zdjęciowym powinny być przygotowywane bez użycia produktów mięsnych, a idealnie - bez produktów pochodzenia zwierzęcego, takich jak np. nabiał.

Aby przyzwyczaić członków ekipy do tego typu zmiany żywieniowej, warto zacząć wprowadzać te wytyczne podczas pre-produkcji.

4.5 Wizyty w restauracji vs. jedzenie na wynos

Opakowania dań na wynos generują duże ilości odpadów i w miarę możliwości warto ich unikać. Wiele firm cateringowych obsługujących plany zdjęciowe i konferencje oferuje dowóz jedzenia w garnkach i bemaarach z opcją stałego podgrzewania oraz dostawę zastawy stołowej.

Od niedawna dostępne są też w ofercie restauracji i firm cateringowych opakowania wielokrotnego użytku. Wizyta w restauracji automatycznie eliminuje konieczność korzystania z opakowań, ale może wymagać korzystania z transportu i związanego z nim negatywnego wpływu na środowisko. Najlepszym rozwiązaniem może okazać się restauracja położona w bezpośredniej bliskości planu zdjęciowego.

4.6 Jednorazowa zastawa stołowa

Jednorazowa zastawa stołowa wytwarza znaczną ilość odpadów podczas produkcji i jest zwykle wykonana z materiałów nierecyklowalnych, nieulegających biodegradacji.

Dlatego sugerujemy całkowitą rezygnację ze stosowania jednorazowych talerzy, misek, kubków i sztućców.

Jeśli jednak decydujemy się skorzystać z jednorazowych naczyń lub sztućców, wybierajmy takie, które są wykonane z naturalnych surowców, np. bambusa czy skrobi kukurydzianej i oznaczone jako biodegradowalne.

Jednorazowe kubki najlepiej zastąpić bidonami i butelkami wielokrotnego użytku (szklane, stalowe, tritanowe czy z trzciny cukrowej), które można napełniać korzystając z kranów z filtrem na wodę, dystrybutorów wody, czy dzbanków filtrujących wodę z kranu.

Kiedy jednak jesteśmy zmuszeni do korzystania z kubków jednorazowych, niech to będą jak najmniej szkodliwe dla nas i dla środowiska kubki z polipropylenu (PP), które w 100% nadają się do recyklingu.

4.7 Przekąski

Okazjonalne przekąski zapewniają wszystkim energię i mogą poprawić nastrój ekipy.

Jeśli decydujemy się z nich korzystać, warto zaopatrzyć się w zbiorcze opakowania, aby uniknąć zbędnych odpadów oraz zwrócić uwagę na oznakowania etycznej i ekologicznej produkcji. Warto rozważyć dostarczanie przekąsek w postaci regionalnych owoców i warzyw.

5. Materiały

Decyzje dotyczące wyboru materiałów wykorzystywanych podczas produkcji i materiałów biurowych mają wpływ na realizację naszych celów prośrodowiskowych.

Warto sięgać po materiały nadające się do recyklingu lub biodegradacji, czyli takie, które już są częścią obiegu, nadają się do ponownego użycia lub mogą być zwrócone.

5.1 Papier

Drzewa są jednym z kluczowych zasobów Ziemi, dlatego z wytwarzanych z nich materiałów, np. papieru, należy korzystać rozważnie, szczególnie jeśli chodzi o użytek jednorazowy.

Najlepszy jest wybór papieru makulaturowego o zawartości włókien odpadowych co najmniej 90%. Dotyczy to wszystkich rodzajów papieru, takich jak papier do kopiowania, toaletowy, kuchenny, koperty, ręczniki papierowe, itp.

5.2 Korzystanie z rekwizytów

Przed podjęciem decyzji o zakupie nowych rekwizytów zawsze powinniśmy brać pod uwagę skorzystanie z wypożyczalni lub opcji zwrotu. Taki wybór sprawia, że po użyciu nie trzeba planować utylizacji ani przechowywania rzeczy.

Kupowanie używanych przedmiotów promuje gospodarkę o obiegu zamkniętym tym samym zmniejszając zapotrzebowanie na produkcję nowych rzeczy.

5.3 Ponowne wykorzystanie elementów scenografii

Ponowne wykorzystanie materiałów scenograficznych pozwala zmniejszyć ilość odpadów i chronić zasoby Ziemi.

Zamiast niszczyć czy utylizować elementy scenograficzne, pomyślmy o wykorzystaniu ich w przyszłych produkcjach jako budulec do kolejnych projektów.

Przed zakupem nowych materiałów warto skontaktować się z innymi scenografami, rekwizytorami czy kierownikami budowy w celu sprawdzenia dostępności materiałów z drugiej ręki.

5.4 Unikanie produktów jednorazowego użytku oraz tworzyw sztucznych w scenografii

Żeby ograniczyć odpady z tworzyw sztucznych, każdy departament powinien minimalizować wykorzystanie plastiku jednorazowego użytku, a najlepiej w ogóle go unikać.

Rekwizyty i narzędzia konstrukcyjne wykonane z plastiku możemy zastąpić alternatywami wielokrotnego użytku. Dlatego ważne jest przyjrzenie się projektom i koncepcjom na wczesnym etapie planowania pod kątem niezbedności użycia jednorazowego plastiku.

Warto np. unikać mock-upowych opakowań, słomek do picia, mieszadełek, waty czy patyczków do balonów i samych balonów również.

5.5 Stosowanie materiałów do recyklingu i biodegradowalnych

Jeśli scenografia nie może być ponownie wykorzystana, należy o tym poinformować agencję i klienta na wczesnym etapie planowania produkcji. W takich przypadkach rozwiązaniem może być wykorzystanie materiałów nadających się do recyklingu lub biodegradowalnych.

Należy zdecydowanie unikać polistyrenu, styropianu czy materiałów toksycznych. Istnieje wiele materiałów nadających się do recyklingu lub biodegradacji, np. drewno i karton, ekologiczne farby, lakiery i kleje. Szkodliwych materiałów należy unikać także ze względu na ochronę zdrowia ekipy.

W miarę możliwości scenografia powinna być planowana w taki sposób, żeby po wykorzystaniu nadawała się do ponownego użycia albo rozdzielenia poszczególnych materiałów i ich segregacji oraz recyklingu.

5.6 Nowe drewno z etykietą FSC lub PEFC

Jeśli decydujemy się na korzystanie z nowego drewna warto zwrócić uwagę, aby posiadało ono etykietę FSC (Forest Stewardship Council) lub PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification). Te certyfikaty gwarantują, że drewno pochodzi z odpowiedzialnie zarządzanych lasów, a podczas jego przetwarzania zostały spełnione określone normy środowiskowe i społeczne.

5.7 Wykorzystanie kostiumów z drugiego obiegu

Korzystanie z kostiumów z drugiej ręki i ponowne wykorzystanie już zakupionej nowej odzieży i akcesoriów pomaga zmniejszyć wpływ przemysłu modowego na środowisko. Promuje to też zrównoważoną modę i gospodarkę obiegu zamkniętego. Zanim przedstawimy propozycje zakupu nowych kostiumów, warto sprawdzić ich dostępność w obiegu wtórnym lub w wypożyczalni. Jeśli pozwala na to scenariusz, warto też zapytać, czy aktorzy chcieliby założyć własne ubrania.

5.8 Unikanie produktów jednorazowego użytku / tworzyw sztucznych w pionie kostiumy

Unikanie plastiku jednorazowego użytku we wszystkich pionach przyczynia się do zmniejszenia objętości odpadów oraz poziomu wykorzystania paliw kopalnych stosowanych do produkcji tworzyw sztucznych.

W dziale kostiumów należy unikać detergentów zawierających mikroplastiki i jednorazowych plastikowych toreb na ubrania.

5.9 Unikanie produktów jednorazowego użytku i tworzyw sztucznych w pionie charakteryzacja

Do makijażu i stylizacji włosów zaleca się stosowanie produktów wyprodukowanych w sposób etyczny i ekologiczny. Niektóre marki kosmetyków wprowadzają opakowania nadające się do recyklingu lub biodegradowalne, inne zaś oferują pojemniki wielokrotnego użytku do swoich produktów.

Jednorazowe produkty kosmetyczne, takie jak np. płatki kosmetyczne lub jednorazowe aplikatory można zastąpić alternatywnymi produktami, np. wacikami wielokrotnego użytku wykonanymi z tkaniny lub bawełny oraz aplikatorami do makijażu z nadającego się do mycia materiału, silikonowymi, bambusowymi lub drewnianymi.

Ważne jest również podnoszenie świadomości na ten temat wśród obsady, żeby wypracować wsparcie odtwórców w procesie wprowadzania zrównoważonych rozwiązań w pionie charakteryzacji.

5.10 Kosmetyki nietestowane na zwierzętach

Do charakteryzacji powinny być preferowane kosmetyki nietestowane na zwierzętach. Wiele krajów już zakazało lub ograniczyło testowanie produktów kosmetycznych na zwierzętach ze względu na cierpienie, jakie powodują te praktyki.

Wiele firm zobowiązało się również do unikania eksperymentów na zwierzętach przy opracowywaniu formuł lub wytwarzaniu produktów kosmetycznych. Zwracajmy na to uwagę.

6. Odpady

Gdybyśmy mieli w 2 słowach przekazać treść całego katalogu, można by go podsumować tak: **unikaj odpadów**.

Zachęcamy, aby o tym pamiętać przy podejmowaniu wszelkich decyzji w procesie produkcji. Ważne też jest, żeby nieuniknione odpady wszelkiego rodzaju były odpowiednio segregowane i utylizowane, aby umożliwić ich recykling i ponowne wykorzystanie lub utylizację w sposób najmniej szkodliwy dla środowiska.

Zwracamy również szczególną uwagę na to, że wskazówki dotyczące wymiany sprzętu na bardziej energooszczędny czy wykonany z innego materiału niż plastik dotyczą urządzeń i materiałów, które są już zużyte i nie nadają się do ponownego wykorzystania. Żeby nie generować nowych, zbędnych odpadów, należy unikać wyrzucania nowo zakupionych materiałów czy sprzętu nadającego się jeszcze do użycia tylko po to, by wymienić je na nowy, bardziej ekologiczny.

6.1 Akumulatory

Akumulatorki są znacznie bardziej przyjazne dla środowiska niż baterie jednorazowe, ponieważ działają dłużej i oszczędzają zasoby.

Dlatego warto z nich korzystać we wszystkich pionach - zarówno jeśli chodzi o sprzęt dźwiękowy i rekwizyty techniczne jak i różny rodzaj sprzętu biurowego zasilanego bateriami.

6.2 Biura, studia i lokacje

Na biura, studia i lokacje warto spojrzeć jak na własny dom i kierować się podobnymi zasadami - oszczędzać energię, wodę i zasoby, dbać o poprawną segregację odpadów. W osiągnięciu tych celów pomogą, np.:

- odłączanie urządzeń, z których nie korzystamy, z zasilania, w tym również oświetlenia filmowego,
- zakręcanie bieżącej wody, kiedy nie jest wykorzystywana,
- włączanie zmywarki dopiero wtedy, kiedy jest pełna,
- korzystanie z ekologicznych, nieszkodliwych dla środowiska środków czyszczących (kapsulek, płynów),
- zakręcanie ogrzewania w trakcie wietrzenia pomieszczeń,
- udostępnianie pojemników do segregacji śmieci i skrupulatne przestrzeganie segregowania śmieci.

Przy wyborze lokacji do zdjęć warto uwzględnić możliwość dojazdu do niej komunikacją miejską. Plastikowe koszulki na dokumenty wielokrotnego użytku są bardziej przyjazne dla środowiska niż laminacja dokumentów. Do mocowania i pakowania najlepiej używać naturalnych sznurków lub taśmy. Zalecamy całkowite zrezygnowanie ze zszywek. Zakupu wszelkich materiałów, w tym biurowych, warto dokonywać w sposób świadomy, z uwzględnieniem ich pochodzenia i etycznego sposobu wytwarzania.

Na lokacjach oznaczenia i kierunkowskazy należy wykonać z materiałów biodegradowalnych (typu tektura czy drewno) lub łatwych w recyklingu. W przypadku stosowania plastikowych taśm wygradzeniowych, zachęcamy do używania ich wielokrotnie.

6.3 Segregacja odpadów

Skuteczna segregacja odpadów w halach zdjęciowych, biurach i na lokacjach jest ważnym krokiem w kierunku bardziej zrównoważonego podejścia do produkcji.

Oddzielne pojemniki na papier, plastik, szkło, zmieszane i organiczne odpady powinny być dobrze oznaczone, rozmieszczone w łatwo dostępnych i wygodnych dla wszystkich pionów miejscach. Polecamy umieszczanie wskazówek do poprawnej segregacji. Dostępnych i dobrze widocznych.

Pamiętajmy, że do zapewnienia skutecznej utylizacji odpadów warto zadbać o oddzielenie papieru, szkła, plastiku, metalu, drewna i organicznych odpadów od siebie (np. szklanego słoika od nakrętki) i umieszczenie ich w różnych pojemnikach. Odpady niebezpieczne powinny być segregowane osobno i odpowiednio utylizowane.

6.4 Segregacja dekoracji

Recykling jest jednym ze sposobów zapewnienia zrównoważonej utylizacji scenografii. Konstrukcje mogą składać się z różnych materiałów, w tym drewna, metalu lub plastiku, które trzeba od siebie oddzielić we właściwy sposób i poddać recyklingowi. Warto już na etapie projektu dekoracji wziąć pod uwagę późniejszą potrzebę oddzielenia od siebie materiałów składowych, ponowne użycie elementów lub ich zwrot.

7. Kompensacja środowiskowa

Za pośrednictwem certyfikowanych firm można zaangażować się w realizację projektów, które mają na celu ochronę przyrody, ludzi i klimatu.

Mogą to być działania, które przyczyniają się do realizacji 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ, jak chociażby zapewnienie dostępu do edukacji, poprawa możliwości zatrudnienia w danej społeczności, rozwój energii odnawialnej czy zapobieganie wylesianiu.

Kompensacja, czyli tak zwany *offsetting*, powinna być podejmowana dopiero po zastosowaniu wszelkich możliwych działań i rozwiązań, które zmniejszą negatywny wpływ naszej produkcji na środowisko i klimat.

W Polsce od 2006 r. działa Social Carbon Offset (SCO) - innowacyjny model offsetowania emisji gazów cieplarnianych poprzez inwestycje w odnawialne źródła energii.

8. Kalkulatory śladu węglowego

Ze względu na trwające prace nad jednym ustandaryzowanym europejskim kalkulatorem emisji CO₂, który pozwoli na ujednoczenie zrównoważonych wymagań i ogólnych standardów, zachęcamy do samodzielnej eksploracji dostępnych obecnie na rynku kalkulatorów śladu węglowego:

[ADGREEN](#)

[ALBERT](#)

[CARBONCLAP](#)

[E-MISSION](#)

[EUREKA \(PILOT\)](#)

[KLIMAKTIV](#)

[PEAR](#)

9. Certyfikacje oraz organizacje zrównoważonego rozwoju

Certyfikacje dla firm realizujących strategię zrównoważonego rozwoju

[BCORP](#)

[ECOVADIS](#)

Certyfikacje produkcji filmowej

[GREEN FILM](#)

Organizacje promujące zrównoważoną produkcję filmową

[ADGREEN](#)

[GREEN THE BID](#)

[FILM DLA KLIMATU](#)

Opracowali

Katarzyna Radziszewska
Katarzyna Hryćko-Górnicka

przy współpracy grupy roboczej SPR Zrównoważona Produkcja w składzie:
Karolina Barska (TANK), **Marcin Borkowski** (RIOTS), **Kasia Lachowicz** (Coloroffon),
Magda Olak (TANK), **Arleta Robinson** (Lucky Luciano), **Aleksandra Śliwińska** (Film
Produkcja), **Katarzyna Waśko** (Dobro).